

Бог із пластику

«Я чудово знаю, як ти почуваєшся», – говорить одна жінка іншій. Та, що говорить, – блондинка. Молода, гарна, зграбна. Одягнена елегантно, в пастельних тонах. Делікатний макіяж. Друга старша й товстіша. В її темному волоссі видно тоненькі пасма сивини. Ми дивимося на все це згори. Старша має на собі сірі штани від спортивного костюма й дещо завелику майку з написом *sorry for being perfect*^{*}. Видається вона втомленою. Має, схоже, темні кола під очима, але згори цього не видно.

Сидять біля невеличкого круглого столу. На столі книжки, часописи, рекламні листівки, рахунки, олівці й кулькові ручки, запальничка, браслет із кольорових пластикових кораликів, вазон із зів'ялими жовтими тюльпанами, якісь чашки, келишок із залишками червоного вина на дні. «Неспокій, безсонниця, втрата мотивації», – говорить блондинка. «Стрес, розгубленість, занижене лібідо». Темноволоса закриває обличчя руками. «Серцебиття, почуття

* Вибачайте, що я досконала (англ.).

ізолюваності». Темноволоса нахилиє голову й зітхає. Блондинка гладить її по плечу.

Кімната велика, з кухонним додатком, гарна, але захащена. На спинках стільців висить одяг, предмети одягу впереміш із електроприладами й косметикою лежать також на підлозі. На поличках стоять якісь дрібнички й фотографії, в рамках і без рамок, з клямки звисають три торбинки, кожна іншого кольору. Одна з них крупним планом: пейзаж великого міста, може, Нью-Йорка, і напис «май відвагу мріяти».

«Почуття ізолюваності», – повторює блондинка. Вона вже не така лагідна, як на початку. «Ти почувашся так – поправ мене, якщо я помиляюся, – наче твоє життя розігрується деінде. Наче ти постійно на нього запізнюєшся». Старша жінка знову зітхає. Підтакує. Блондинка бере її за руку. «Нема чого соромитися, – говорить. – Не ти одна». Замовкає на хвилю, дає тій другій час. Голови жінок схиляються одна до одної.

Потім блондинка перериває мовчання: «Сьогодні великий день. День, коли розпочнеться Велика Зміна. Я це так назвала для тебе. Велика Зміна. Тобі саме це потрібно, правда?» Старша жінка підносить голову і з надією вдивляється в лице молодшої. «Тобі треба лиш вірити і діяти згідно з моїми інструкціями. Ти готова до Великої Зміни?» – «Так», – не вагаючись відповідає темноволоса. «Ти готова сягнути по щастя, яке чекає за рогом?» – «Так, я готова». – «Ти готова піднятися на Еверест задоволення?» – «Так!» – «Отже, дай тепер плинути емоціям, – заохочує перша. – Дай плинути сльозам».

«Глибоко вдихни», – говорить блондинка після чергової довгої паузи. Клієнтка виконує наказ. «Ще раз. Вди-и-и-и-их і ви-и-и-идих. Разом». Вони разом дихають кільканадцять секунд, а тоді та перша питає: «Що ти відчуваєш?» – «Відчуваю, що діється щось важливе».

Тренерка задоволена. «Чудово, – говорить. – Починаємо. Але спочатку я розповім тобі свою історію». Їхні голови відсуваються одна від одної. Перебивка кадру.

«Вісімдесят п'ять відсотків життя я присвятила прибиранню, – говорить блондинка. – Тож можна, певно, твердити, що я на цьому знаюся?» – питально додає вона й чекає на реакцію. Клієнтка реагує правильно, енергійно підтверджує. «Коли я мала п'ять років, мені в руки потрапив журнал для домогосподарок, число про збереження. Я переглядала його багато разів, із розпашілим обличчям. Читати я ще не вміла, але мене захоплювали ілюстрації: рівні ряди однакових баночок на кухонних полицях, начищені до блиску черевики в прозорих коробках, стоси ідеально складеного одягу, скоординовані кольори». Клієнтка не розуміє. «Скоординовані. Дібрані. З англійської», – в голосі тренерки чути легке роздратування. «Я вже тоді знала, – повертається вона до теми, – що прибирання буде для мене важливим. Ясна річ, я не думала, що аж так. Що це мій святий Грааль».

«Мистецтво викидання я відкрила у віці п'ятнадцяти років. Ми жили в невеличкому особняку: я, мої батьки і дві старші сестри. Я прибирала без перепочинку. Я була переконана, тоді ще дещо на виріст, що могла б упоратися з прибиранням кожного дому, кожного приміщення. Весь час шукала нових просторів для практики. Коли сестри були відсутні, я прокрадалася в їхні кімнати й наводила там порядок. Могла довести до ладу шкільний зал. Мета моя була простою: позбутися якнайбільшої кількості предметів! Цей період тривав три роки. Одного місяця, добре це пам'ятаю, я викинула тридцять великих пакетів непотрібних речей. Але наш дім і далі здавався захащеним. Можеш у це повірити? У ті часи мені траплялося викинути щось, що належало батькам або сестрам. Такий

тест. Якщо ніхто не помічав браку, це означало, що я мала рацію. Якщо мене на цьому ловили, я відповідала, що роблю всього лише те, на що інші не мають відваги. Те, що треба».

«А однак я зовсім не почувалася щасливою. Я була страшенно скута. Так, як ти зараз». Коли вона дивиться клієнтці в очі, то видається мало не загрозливою. «Я прокидалася вранці чи вдосвіта й одразу починала думати про розгартіяш, про хаос, який мене оточує. Що зробити, аби врешті-решт запанував порядок, що зробити? Я відчувала, що від мене тікає щось найважливіше». Кладає руку на серці. Крупний план нігтів, овальних за формою, покритих блідо-рожевим лаком. «Я сварилася із сестрами. Батьки не схвалювали мого стилю, моїх прагнень. Мое життя було смугою конфліктів і розчарувань. Тобі це знайоме?» Старша жінка киває головою. «Рознервована, я ходила на закупи й витрачала все заощаджене на нове шмаття й прикраси, які потім викидала. Де я робила помилку? Чому, попри всі мої старання, нічого не змінювалось?»

«У віці двадцяти років я нарешті зрозуміла. Вибирання речей для викидання не діє. Не може подіяти! Це не той спосіб. Негативний. Такий підхід використовує не ефективну енергію, – вона піднімає долоні на висоту обличчя й охоплює ними фрагмент порожнечі, наче хоче проілюструвати слово «енергія». – Треба робити навпаки. Дивися: треба вибрати те, що ми хочемо зберегти. Скажу інакше: ми починаємо з рішення викинути все. Все! Уяви собі: порожня квартира. *Tabula rasa*. Нічого. Заплющ очі». Клієнтка виконує наказ, тренерка бере її за руки. Схоже, що клієнтці це трохи заважає, але тренерка не поступається. «Уяви собі: вільна голова. Ти починаєш життя ще раз, спочатку. Немає нічого неможливого, – говорить вона й відпускає руки темноволосої. – Отож викидаємо все, все. Подумки. Потім кожен викинутий предмет беремо